

3. Краткий экономический словарь / Под ред. А.Н. Азрилияна. – М.: Институт новой экономики, 2001. - 1088 с.

4. Завадський Й.С. Управління сільськогосподарським виробництвом у системі АПК: підручник / Й.С. Завадський. – К. : Вища школа, 1992. – 367 с.

5. Дехтяр Н.А. Фінансовий механізм діяльності суб'єктів господарювання: монографія / Н.А. Дехтяр, О.В. Люта, Н.Г. Пігуль. – Суми: Університетська книга, 2011. – 182 с.

СТРУКТУРА ОБЪЕКТОВ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЙ СОБСТВЕННОСТИ И ЕЕ МЕСТО В РАМКАХ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОГО КАПИТАЛА ПРЕДПРИЯТИЯ

Матющенко С.С., аспирант кафедры экономики и оценки имущества предприятий, ХНЭУ, г. Харьков, Украина

В доиндустриальном обществе приоритет принадлежал природным и трудовым ресурсам, в индустриальном - материальным, в постиндустриальном - интеллектуальным и информационным ресурсам. В настоящее время технологическая революция с информационными технологиями в центре заново формирует материальную основу общества. В подобных условиях в рамках экономической категории «капитал предприятия» все более весомую часть начинает занимать такая его составляющая как «интеллектуальный капитал». Интеллектуальный капитал определяют как знания, навыки, производственный опыт конкретных людей и нематериальные активы, включающие патенты, базы данных, программное обеспечение, товарные знаки и другие, продуктивно используются в целях максимизации прибыли и других экономических и технических результатов.

Рис.1. Структура интеллектуального капитала предприятия

Упрощенная структура интеллектуального капитала предприятия (рис. 1) состоит из человеческого, потребительского и организационного капитала [1].

Однако данные категории в своем большинстве являются сугубо экономическими и практически не отражаются в составе активов отечественных предприятий при составлении финансовой отчетности. Данная проблема порождена отсутствием юридических норм, которые регламентировали бы признание и оценку всех существующих элементов интеллектуального капитала предприятия.

Часть интеллектуального капитала, которую все же согласно законодательству можно признать активами и включить в стоимость предприятия вошли в состав такой бухгалтерской категории как «нематериальные активы». Нематериальные активы отражаются в финансовой отчетности предприятия и непосредственно влияют на стоимость самого предприятия. Оптимальный учет нематериальных активов на балансе предприятия способствует увеличению стоимости предприятия и положительно влияет на формирование имиджа предприятия в глазах его потенциальных инвесторов и кредиторов.

Отдельными элементом нематериальных активов предприятия являются объекты интеллектуальной собственности. Их состав регламентируется Гражданским кодексом Украины.

Интеллектуальная собственность (от лат. *intellectus* — ум) — совокупность правовых отношений по поводу владения, распоряжения и использования продуктов интеллектуальной деятельности, исключительные права на результаты творческой деятельности и средства индивидуализации.

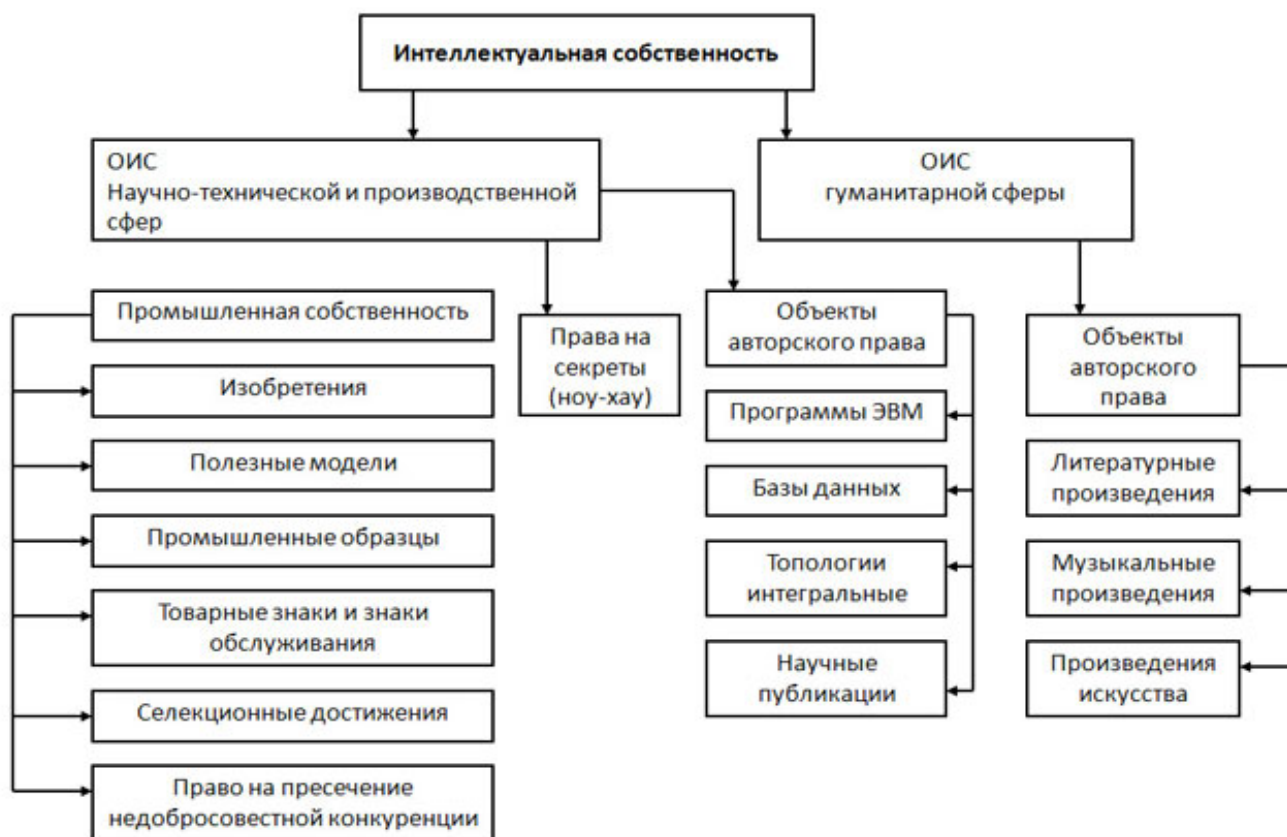

Рис.2. Структура интеллектуальной собственности предприятия

В рамках интеллектуальной собственности выделяются: права на объекты интеллектуальной собственности научно-технической и производственной сфер, а также объекты интеллектуальной собственности гуманитарной сферы (рис. 2) [2].

Обобщив изложенный материал можем сделать вывод, что интеллектуальная собственность предприятия является составной частью нематериальных активов, которые представляют собой нормативно выделенную и структурированную часть интеллектуального капитала.

Список литературы:

1. Интеллектуальний капітал підприємств як об'єкт оцінки: монографія / [К. Г. Сердюков та ін.]. - Х. : Вид. ХНЕУ, 2012. - 323 с.

2. Кундеус В.В. Класифікація об'єктів інтелектуальної власності [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://masters.donntu.edu.ua/2012/fimm/kundeus/library/article4.htm>.

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

*Пономаренко Т.В., к.е.н., генеральний директор ТОВ «Бальнеоком»,
м. Київ, Україна*

Проблематика управління економічною стійкістю підприємства зумовлює виключну увагу до змістовного наповнення її складових. Не зважаючи на відсутність уніфікованого підходу до їх переліку, більшість науковців наголошують на пріоритетності фінансової складової як детермінанти розвитку підприємства у довгостроковому періоді [1, 2].

Найбільш категоричний підхід до трактування економічної сутності «фінансової стійкості» акцентує увагу на функціонуванні підприємства виключно за рахунок власних коштів та не припускає наявності дебіторської та кредиторської заборгованостей [3]. Обмеженість цього підходу зумовлюється наступними позиціями:

- по-перше, компанії, що використовують в процесі господарської діяльності лише власний капітал значно обмежують темпи свого розвитку та можливості приросту рентабельності власного капіталу;

- по-друге, запропонований підхід не враховує фінансовий стан стейкхолдерів підприємства та можливості реалізації продукції в кредит.

Менш категоричними є визначення «фінансової стійкості» запропоновані М. Котляр [4], Н. Мамонтовою [5] та Є. Ореховою [6], акцент в яких робиться на платоспроможності та кредитоспроможності суб'єктів господарювання за припустимого рівня ризику. Визнаючи власний капітал, як головне джерело формування фінансових ресурсів, вони припускають, що будь-яке підприємство не здатне функціонувати без залучення позикового капіталу. При цьому фінансові